

Sa nu ne împartasim cu nevrednicie!

Una dintre cele mai grave înșelari, care astăzi a cuprins pe cei mai multi dintre creștini - fie mireni, fie clerici - este primirea Sfintei Împartășanii cu nevrednicie (I Cor. 11:27-31). Mai mult chiar, ei se înțeamna unii pe alții a se împartăși cât mai des, în această stare de nevrednicie. Încep să se înmulțească scrierile ce susțin lucrul acesta. Zicem „înșelare”, pentru că se trece de tot cu vederea un lucru foarte important și în vederat tuturor: anume că creștinii zilelor noastre sunt cu totul diferiți, ca vrednicie duhovnicească, de creștinii pe care Sfintii Părinți îi îndemneau să se împartășească mai des. Nu găsim spunând că noi - creștinii zilelor noastre - suntem radical opusi, la antipodul creștinilor de altădată. O zic mari ierarhi, precum Ilie Miniatis, de pilda. Nu e greu de demonstrat lucrul acesta prin cele mai simple exemple la îndemână tuturor. Deci să ne gândim la câteva păcate grave, generalizate astăzi până la o așa măsură, încât nu mai sunt vazute ca păcate sau, dacă sunt vazute de către unii, le vad ca păcate mici, neînsemnate. Chiar dacă ele existau și în timpul creștinilor din vechime carora Sfintii Părinți le cereau să se împartășească mai des, ele nu erau atunci într-un număr așa de mare ca astăzi, când sunt generalizate deja. Iată și exemplele: astăzi nu mai găsim decât foarte rar logodnici care să vina la cununie în stare de feciorie trupească; de asemenea, familii care să mai nască mulți copii. Rare, prea puține! Dacă familiile de azi fac un copil sau doi (ori nici unul), părinții lor aveau 3-4, iar bunicii sau strabunicii lor aveau 8-9 sau chiar mai mulți. Deci avorturile, chiar dacă existau, erau rare, erau mai puține. Or, doar în ultimii 14 ani, în țara noastră s-au făcut mai mult de 15 milioane de avorturi înregistrate. Dacă mai punem la socoteală avorturile care se fac prin folosirea anticonceptionalelor și a sterilizantelor - care sunt avortive, deși mulți nu știu acest lucru! - vedem prea bine cât de mare este deosebirea dintre creștinii zilelor noastre și cei de acum 100 de ani sau mai mult. Dar ce să mai zicem de alte păcate nefirești (nu le mai numim, le știu prea bine cei ce le savâșesc și nu se poate să nu fie muștrați de constiință!). Asta în ceea ce privește relațiile trupești în rândurile creștinilor din zilele noastre! Sau ce să mai zicem de divorțuri, care sunt la ordinea zilei?! Așa era acum 100 de ani?! Sau, mai ales acum 200 de ani?! Sfântul Ignatie Briancianinov zice că pe vremea sa și mai ales a celor dinaintea sa, când divorțurile erau făcute atunci când Biserica hotărâse că pot fi făcute, ele erau foarte rare. Ba unii ierarhi de dinaintea sa nici nu întâlneau cazuri de divorț! Odiñoara, era bine dacă tinea seama de „gura lumii”, căci pedepsea păcatele grave, mai ales cele făcute în vazul tuturor. Azi, aceleasi „gura lumii”, sau „lumea” - de care ținem seama mereu, în toate gândurile, cuvintele și faptele noastre - ne duce absolut sigur spre iad. Câte familii nu sfârșesc rau tocmai pentru că tin seama de ea! Și nu vor să n-o ia în seamă, chiar dacă vad bine unde îi duce lu-

mea, de a-1 cărui glas asculta mereu. Dacă e „să stam strâmb, dar să judecăm drept” - cum se zice - astăzi majoritatea creștinilor ar trebui să nu se apropie de Sfânta Împartășanie, afara de cazul că vor să facă acest lucru cu nevrednicie. Să judecăm din punctul de vedere al canoanelor Sfintilor Părinți familiile tinere care se pazesc de a avea copii. Ar trebui ca, în tot timpul cât se pazesc de a avea copii (și se pazesc aproape tot!), să nu se împartășească. Și apoi încă 2 ani după ce au încetat să se păzească (pe lângă alte nevoite ce trebuie să facă în ceea ce privește canonul de spovedanie). Aici ar trebui de luat aminte la faptul că, cei ce se pazesc prin folosirea anticonceptionalelor și a sterilizantelor, care sunt avortive, trebuie canonisiti într-o măsură mult mai mare. Și aceasta pentru că e vorba de avorturi în toată regula. Ar trebui în aceste cazuri o canonisire asemenea avorturilor, de mulți ani. Trebuie cercetată bine situația. Dar cu toate acestea ei sunt împartășiți!

Ce să mai zicem de mulți creștini de astăzi, care se împartășesc fără să țină posturile în întregime, precum și zilele de post de miercuri și vineri de peste an, care n-ar trebui să se împartășească dacă fac așa. La fel și cu cei ce merg pe la vrajitori și alții de soiul acestora; de cei ce se casatoresc în grade de rudenie trupească sau duhovnicească; de cei căsătoriti cu eretici sau cu păgâni; de cei divorțati și recăsătoriti, însă în mod necanonice; toate, fapte neîngaduate de canoele Sfintilor Părinți, care opreau de la Împartășanie pentru foarte mulți ani pe cei ce le faceau. Câți sunt întrebați la spovedanie despre lucrurile acestea?! Sau câți duhovnici îi canonisesc pe cei ce înțeamna la aceste păcate: părinți, prieteni, alte persoane, care ar trebui și ei canonisiti în cazul acesta. Și, repetăm, toate aceste fapte sunt astăzi făcute de majoritatea creștinilor; raul s-a generalizat.

Ideea că aceste păcate grave s-ar fi savâșit în aceeași măsură și în trecut, dar că nu se știe de ele, neexistând mijloacele moderne de informare de astăzi, este cum nu se poate mai falsă. Referitor la aceasta, reamintim exemplul cel mai graitor: numărul de copii al tinerilor căsătoriti de astăzi, fata de cel din timpul părinților lor, apoi al bunicii lor și, mai ales, al strabunicii lor. Este un lucru în vederat tuturor că situația este cu totul diferită. Este un lucru în vederat tuturor celor ce vor să gândească și să se smerească. Deoarece, cine neaga aceste adevăruri și spune că, în ceea ce privește generalizarea pacatelor grave, nu este nici o deosebire între creștinii zilelor noastre și cei de acum 100-200 de ani, nu arată altceva decât că vrea să se îndreptățească, nevrând să vadă pacatosenia. Iar atunci când facem aceasta, când ne îndreptățim și nu vrem să ne vedem păcatele, nu ne vom mai îndrepta înaintea lui Dumnezeu, după Sfintii Părinți. Și nu ne vedem pacatosenia pentru că nu ne cunoaștem pe noi înșine. Iar aceasta se întâmplă pentru că ne rugăm fără luare aminte, citim

scrierile Sfintilor Părinți fără luare aminte. Dacă le mai citim, fiindcă de cele mai multe ori citim altceva decât scrierile Sfintilor Părinți. (E bine a citi în acest sens scrierile Sfântului Ignatie Briancianinov).

Sfântul Ioan Gura de Aur - tâlcuind cuvintele Sfântului Apostol Pavel de la I Cor. 11:30: „De aceea, mulți dintre voi sunt neputincioși și bolnavi și mulți au murit” - zice că acei care nu vor fi pedepsiți până la sfârșitul vieții pentru împartășirea lor cu nevrednicie, negresit vor fi pedepsiți vesnic în viața viitoare. Iar Sfântul Ignatie Briancianinov zice despre cei ce se împartășesc cu nevrednicie: „[...] Apropiindu-se de Tainele lui Hristos din putoarea pacatului, aruncându-se în putoarea pacatului după primirea Tainelor, nevăzând asupra lor pedeapsa neîntârziată, ei presupun că nu umează niciodată vreă pedeapsă. Gresită parere! Judeilor le-a fost prezisă pedeapsă de savâșită și nestramutată pentru uciderea de Dumnezeu; aceasta însă a urmat la câteva zeci de ani după savâșirea neîntrecutei nelegiuiri. Negraita milostivire și îndelunga-rabdarea lui Dumnezeu încă mai aștepta pocăinta lor. Aceasta milostivire și îndelunga-rabdare aștepta și pocăinta noastră. Pedeapsa este amânata iar și iar; ea însă va veni negresit asupra pacatosilor nepocăiti, îndaratnici, care savâșesc dinadins pacatul. Începutul ei se vede cel mai des în moartea naprasnică sau într-o boală care înlătura putinta pocăintei. Pedeapsa ca atare e împlinită în tarâmul de dincolo de mormânt” [...].

Toate cele spuse mai sus tin de majoritatea creștinilor care se împartășesc cu nevrednicie. Nu este însă vorba aici și de cei ce spovedindu-se la duhovnicul iscusit¹, se împartășesc cu Sfintele Taine în starea duhovnicească pe care o cere Dumnezeu pentru aceasta. De cei ce sunt canonisiti cum trebuie, se cunosc foarte bine pe ei însisi și își împlinesc cu râvnă canonul primit la spovedanie. Se vede în viața lor schimbarea minții și inimii lor. O adâncire în starea de smerenie, de constantizarea pacatoseniei, și de celelalte fapte bune.

Asadar, să nu ne înșelăm pe noi înșine văzând că nu suntem pedepsiți de Dumnezeu la scurt timp de la împartășirea cu nevrednicie. Pedeapsa va veni cu siguranță, fie și mai tâziu sau, dacă nu, să fim siguri, vom fi osânditi vesnic în viața viitoare. Iar atunci când suntem pedepsiți încă în viața aceasta, prin boli și necazuri de tot felul, să ne gândim întâi la aceasta cauză a cauzelor a tuturor pedepselor venite asupra creștinilor zilelor noastre: împartășirea cu nevrednicie. Bine ar fi ca atunci când creștinii vin la preot pentru a găsi explicații și soluții la diversele lor probleme să fie întrebați în primul rând acest lucru: Nu cumva te-ai împartășit cu nevrednicie?

M. ARTEMON

¹ Despre iscusinta duhovnicului este bine a citi cartea Sf. Teofan Zavorâtul *Viata launtrica*, cap. III